

νήσος
επιχειρήματα 21



Κύρκος Δοξιάδης
Ο Foucault της φιλοσοφίας
και της Αριστεράς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή: Ο Foucault και ο μαρξισμός	9
1. Foucault, ιδεολογία, επικοινωνία	15
2. Ο Foucault και ο τρικέφαλος βασιλιάς: Κράτος, ιδεολογία και θεωρία ως στόχοι κριτικής	51
3. Ο Foucault και η ιδεολογία	103
4. Για την έννοια της «εργασίας επί των ορίων μας»	137
5. Τρεις εκδοχές της «εξουσίας» στο έργο του Michel Foucault	147
6. Η έννοια της κριτικής στον Foucault	163
7. Ο Foucault και η ανάλυση λόγου	187
8. Η μέθοδος του Foucault	199
9. Υποκείμενο, ελευθερία και εξουσία στο έργο του Michel Foucault	209

10. Ο Foucault και η κριτική της σεξουαλικότητας	225
11. Από τον πολιτικό φιλελευθερισμό στον νεοφιλελευθερισμό: Μια φουκωϊκή προσέγγιση	249
12. Κριτική και δημοκρατία: Κάποιες σκέψεις	273
13. Ο Foucault και η ψυχανάλυση	283
Πηγές και πρώτες δημοσιεύσεις	309

Έχει ειπωθεί ότι η σχέση του Foucault με την Αριστερά συνίσταται στο ότι είναι ο στοχαστής των «νέων κοινωνικών κινήματων». Σίγουρα η μη οικονομιστική προσέγγιση της εξουσίας από τον Foucault «έδωσε φωνή» σε αιτήματα και κινήματα ο χαρακτήρας των οποίων δεν είναι κυρίως οικονομικός. Αυτό όμως δεν σημαίνει πως πρέπει να αποδεχτούμε γι' αυτά τα κινήματα τον τερατωδώς αποπροσανατολιστικό χαρακτηρισμό «μετα-υλιστικά». Η προσέγγιση του Foucault είναι υλιστική χωρίς να είναι οικονομιστική, ακριβώς επειδή καταδεικνύει την πολιτική σημασία μιας υλικότητας που δεν έχει κυρίως οικονομικό χαρακτήρα και που αναφαίνεται στους αγώνες των «νέων» κινήματων.

Ωστόσο η πολιτική συμβολή του Foucault στην Αριστερά είναι τουλάχιστον το ίδιο σημαντική και προς μια άμεσα αντικαπιταλιστική κατεύθυνση. Η αποφυγή του οικονομικού αναγωγισμού μάς επιτρέπει να δούμε τον καπιταλισμό ως ένα όχι σκέτα οικονομικό σύστημα αλλά ως ένα *σύστημα εξουσίας*. Αν η οικονομία είναι όντως κυρίαρχη, αυτό δεν οφείλεται στο ότι παντού και πάντα η οικονομία είναι καθοριστική (έστω «σε τελευταία ανάλυση»), αλλά στο ότι στη νεοτερικότητα, από τη Βιομηχανική Επανάσταση κι έπειτα, ο καπιταλισμός είναι το *ισχυρότερο σύστημα εξουσίας*. Στην εποχή του νεοφιλελεύθερου, δηλαδή του *γυμνού* πλέον καπιταλισμού, η πρωτοκαθεδρία της οικονομίας, για την Αριστερά, δεν πρέπει να είναι μια αναλυτική ή οντολογική αρχή, αλλά μια πολιτική κατάσταση που πρέπει επί τέλους να ανατραπεί.

ISBN 978-960-589-015-5



9 789605 890155